

העולם הזה

רחוב גליקסון 8, תל-אביב, טלפון 26785, ת.ד. 136. מען למברקים: ע.ע.ע.ע.ע.ע. המוציא לאור: העולם הזה בע"מ. דפוס משה שחה בע"מ, ת"א, טל. 31139. ההפצה: דוד סופל ובניו, תל-אביב. המערכת איננה אחראית לתוכן המודעות.

העורך הראשי:
אורי אבנרי

ראש המערכת:
שלום כהן

עורך משנה:
רוכ איתן

כתב ראשי:
אלי תבור

צלם המערכת:
דוד אורט

עורך כיתוב:
מקסים ניצן

צייר המערכת:
זקי

העתון הנקרא ביותר במדינה

הרשה נא לי להביע את חזונויותי ה עמוקה מצורת טיפולכם החד-צדדית והמכור ערת בפרשת קונגו" כותב לנו הקורא צ. שמחוני.

"סיסמחכם — ללא משוא פנים — צריכה לשמש לא רק את היחסים הפנימיים בארץ, אלא גם את היחסים הבינלאומיים. היא הפיכה לכלי ריק עקב טיפולכם בבעיית קונגו. במיקרה אני מכיר את התנאים ששדרו בארץ זו לפני עזיבת הבלגים, ובמלוא ה אחריות אני מכחיש את דבריכם על הקצי נים הפלאמיים, שלדבריכם הרביצו לפיקווי הם הכושיים ואנסו כושיות. רבותי, אל נא תפכו את השקר לכלישרת, ואפילו לגבי מטרה הנראית בעיניכם כנעלה.

"לדבריכם, רצה ראש ממשלתה הצעיר של קונגו — אותו דיקטטור חסר-אחריות — בשלום עם בלגיה. כיצד תואמים דבריכם את נאוסו מלא-ההשמצות כלפי הבלגים, ואת חוצפנו לומר דברים בוטים אלה בנוכחות של מלך הבלגים, שהעניק לו את העצמאות כמעט ללא מאבק? האם גם נאוס זה, החסר תקדים בחוצפתו, היה פרי סוכני הבלגים?"

הבאתי מיכתב זה במלואו, מפני שברור לנו כי עמדת העולם הזה בפרשת קונגו יוצאת-דופן בישראל, ונוגדת בלי ספק את הרגשת הרוב.

אין טעם רב להתחכק על עיבודות. כיצד מסביר הקורא שמחוני את התופעה שחיללי קונגו נתמלאו חימה איומה, מדי ראותם קצינים פלאמיים דוקא? מדוע שנואים עלי הם הפלאמים יותר מאשר הוואלונים, ה בלגים הדוברים צרפתית? וכישראלים מותר להוסיף ולשואל: מדוע מצא היטלר את ה גייס החמישי שלו דוקא בקרב הפלאמים ולא בקרב החאלונים? מדוע הקימו הפלא מים יהודה משלהם בתוך הסי.ס. הנאצי? הקורא שמחוני רוגז על כי פאטריס לוי מומבה שחור-העור העז ברוב חוצפתו לומר דברים בוטים נגד הבלגים הלבנים, בנוכחות הוד מלכותו. אכן, חוצפה איומה! שמא היה לומומבה צריך להגיד לבלגים תודה על מעשיהוועה המחרידים שבוצעו בקונגו על ידי ליאופולד, אבי משפתו של המלך — מעשים שהרעידו בשעתם את אירופה כולה, גרמו לתגובות רשמיות בכמה ארצות, רשו מים בכל אנציקלופדיה? שמא היה עליו להודות על עבודת-הכפייה שהיתה נהוגה בקונגו עד הזמן האחרון ביותר? הבלגים פשעו בקונגו. איני בטוח אם פש עי האבות, שרצחו מאות-אלפי כושים ב עבודת-כפייה, בצורה אכזרית יותר אף מ שישות אושוויץ, גרויעם מפשעי הדור ה נוכחי. הבלגים נעצו חינוך מן הקונגואים. הם שללו מהם כל אפשרות להיכנס למסלול האחריות. עוד לפני שנתיים הבטיחו כי ל עולם לא יתנו לקונגו עצמאות. האם מותר להם להתלונן עתה, כאשר עם מדוכא, חסר משכילים ומנהיגים, קם נגדם במלוא זעמו?

העולם הזה הוא העתון היחיד בישראל שלא התפתה בשבועות האחרונים לחזון כתוכי על תעמולת-ההוועה הבלגית. מבחינה זו, אנו עומדים בשורה אחת עם קומץ ה עתונים החופשיים בעולם המערבי, שאמרו את האמת — כמו השבועון ליאנספרס ה פאריסאי.

כפרשנים פוליטיים, ברור לנו כי עתיד ישראל קשור ביכולתה להודות עם אנשים כמו לומומבה, נושאי החרות האפריקאית. כצעירים שגדלו בארץ, חשים אנו קירבה פנימית אל כל עם הקם לפרוק עול שלטון אימפריאליסטי זר, ואילו כעתונאים, מצחים אנו להגיד את האמת כפי שאנו רואים אותה — אמת שקולה, צלולה, שאינה פרי הסתה זרה.

מעניינת במיוחד תופעת-הלחי הנפשית של פרשה זו. מזה כמה שבועות, מתנהלת ב ארץ מערכת השמצה פרועה ואחידה נגד לומומבה. כל העתונים הישראליים שותפים להסחה זו, כי כולם מעתיקים באופן עור את מיברקי סוכנויות-הידיעות המערביות — ובכלל אין להם שום מקור אינפורמציה אחר. הקולנוע הצטרף למסע זה בהצגת יומנים מערביים, הנראים כלקוחים מארכיון הנאצים. הראדיו, ביטאון הממשלה, עומד בראש ההסתה בנהלו השמצה אנטי-קונגו אית שיטתית מספר פעמים ביום.

תוצאות המסע הזה מכאז למדי. ברע זה אחזו רוב הקהל הישראלי שינאה אינ טיפונקטיבית לאיש לומומבה — שינאה בלתי-ראציונאלית, אשר בעליה עצמם אינם יודעים את מקורה. זוהי הוכחה לייעילותו של מסע-השמצה שיטתי וממושך, המתנהל בכל מכשירי המשטר.

לנו, אנשי העולם הזה, יש עניין מיוחד בבדיקת תופעה זו. כי אנו שימשנו, ועודנו משמשים, קורבן למסע דומה, המתנהל זה למעלה מפשר שנים. החוקנו מעמד — ואני

מקרה כי פאטריס לומומבה יחזיק גם הוא מעמד, למרות קרייני קול ישראל.

תלונה אחרת לגמרי כלולה במיכתבו של הקורא אריה קציר, המערער בתריפות על תוכן מאמרי "חזית חדשה" בגליון האחרון של העולם הזה (1195). "מה פתאום אתם מעלים על נס את נחטס לנגו", הוא שואל בזעם, "האם שכתם את הדברים שאתם עצמכם אמרתם עליו לפני שש שנים?"

לא, לא שכתנו, הקורא קציר, אולם כמו שאמר גלילאו המנוח: העולם נוע ינוע, ו הוא הדין לגבי העולם הזה. א, י הייתי עורך ביטאון פנימי של בית-קברות, היה תפקידי קל — כי שם לא חלים שום שי נויים. אולם שבועון-חדשות פרשני, המנסה לנתח את התהליכים המדיניים והחברתיים המשתנים במהירות דינאמית, אי לו אם יתוור כתוכי על דברי עצמו. הוא יאבד את הקשר עם המציאות.

לפני שש שנים הקדיש העולם הזה (869) ככתב-שער גדולה להערכת לבון, תחת ה כתרת "האקטיביסטי", אז היה לבון שר הביטחון, וזכרנו כי בן-גוריון רצה למנותו ראש-ממשלה תחתיו. הזכרנו כיצד הצדיק לבון בכנסת את שבירת רהיטיו של פלאח, בשעת חיפוש במלים: "הם לא היו רהיטי מאהאגוני" — כאלו מותר לשבור את רהיטיו של פלאח עני, יותר מאשר את רהיטיו המפוארים של אורח תל-אביב. ה כתבה כולה היתה אובייקטיבית ושקולה,

"העולם הזה" 869, יוני 1954

אך נסתיימה בהערכה שלילית: "דרכו ברר רה לפניו לחלוטין; מאבק במטה שרת, ליכוד המחנה האקטיביסטי... תיקונו ה אמיתית כרוכה בהתפתחות פיתאומית, מפ תיעה, שתיצור דרישה המונית אדירה ל פעולה אקטיביסטית."

למקרא שורות אלה, אפשר רק להגיד: באינו מהירות השתנה המערך הפנימי ביש ראל ובמפא"י? ה-1954 היה לבון אקטיביסט קיצוני. אולם כעבור חודשים מעטים פרצה מלחמה בין לבון לבין שמעון פרס ומשה דיין, וזמן קצר לאחר מכן אירגן בן-גוריון את הקנוניה המכוערת שסילקה את לבון מ תפקידו ואיפשרה לביגי עצמו לחזור מגלות שדה-יבוקר אל משרד-הביטחון.

היערכות חדשה זו שינתה לחלוטין את המפה הפוליטית. הדגל האקטיביסטי עבר לידי נערי-ההוהר של בן-גוריון. לבון הוא אויבם המושבע, והאיש היחיד המסוגל עתה לחסום את דרכם אל השלטון, כאשר ירד בן-גוריון מן הבמה.

אין זו תיאורית. בשנה האחרונה הוכיחה המציאות כמה וכמה פעמים כי לבון הוא האיש היחיד במדינה המסוגל לעצור את בן-גוריון ולסכל את מוזימות קבוצת-החצר שהיא מיליטאריסטית, אנטי-ערבית, פרו-קו לוניאלית, אנטי-דמוקרטית ובעלת נטיות דיקטטוריות בולטות.

על כן, אותה הגישה עצמה שחיבה ב 1954 הערכה שלילית לעמדת לבון, מחייבת עתה הערכה חיובית מסוייגת. העולם הזה אינו מנהל מלחמות אישיות, ואינו מודרך על-ידי שינאות וקיצאות. מלאכתנו קודש ל הגיון הצלול — אחרת היינו בוגדים בסיס מה המתנוססת בראש עמוד זה.

אורי אבנרי

ספרו מסתורי

מס' 5

רצח ללא רוצח
מאת **אגאטה כריסטי**
לראשונה בעברית

תסכוכת בלשית כתובה ביד אמן, מלאה מתיחות והבנה עמוקה בנפש האדם, מס' תיימת בהפתעה אשר רק כריסטי מסוגלת להעניק לקוראיה...

מחיר כל ספרים — 1 ל"י
הפצה ראשית: **מזרחי**
אלנבי 60, תל-אביב
טלפון 64755.

ספר השבוע
של **"מועדון הספר הטוב"**
לראשונה בעברית

הלילה והנצחי
מאת **אליסטיד מקלין**

רומן-מתח חדש, סרי עטו של מחבר "הסיירת יוליסט" ו"תותחי גברון".

מטוס מתרסק בחוג הקוטב, באישון הלילה הארוך. קבוצה קטנה של ניצולים — נשים וגברים — נאבקות מרה נגד איתני הטבע והקור הנורא. ל פתח מתערבת מעצמה זרה ש מרגליה מעוניינים בחומר סודי אשר נמצא במטוס המרוסק. הרחיפה והבריחה יוצרות את הנשימה, עד הסוף המפתיע.

מחיר מודל 250 ל"י
חרכט 6 ספרים מספרות **"מועדון הספר הטוב"**
יזכה בפרס — ספר שערכו 7.50 ל"י — חיינם.
ההפצה הראשית **מזרחי**
אלנבי 60, ת"א, טל. 64755

בנק 55

הכל יודעים
שחמש-חמש הוא הערב, המרווה והמבריא שבכל המשקאות.

כדאי שכולם ידעו
כי חמש-חמש הוא משקה העשוי כולו מחלב טהור בתוספת טעמים טבעיים.

חוצרת מחלבות טנא-נונה

גיפ

מודל 1968, במצב מצויין, למכירה.

לפנות: טלפון 21421, תל-אביב.